

Dosarul nr. 2ra-326/22
2-20016692-01-2ra-29032022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Arabadji
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Guzun, A. Malii. I. Dutca

Î N C H E I E R E

04 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Breahnă Lucia,
reprezentată de avocatul Ctitor Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Breahnă Lucia
împotriva lui Breahnă Igor, intervenient accesoriu Direcția
pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru cu privire la desfacerea
căsătoriei, determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru
întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 05 februarie 2020, Breahnă Lucia a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Breahnă Igor, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția
drepturilor copilului sectorul Centru cu privire la desfacerea căsătoriei,
determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea
copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Breahnă Lucia a menționat că la 22 octombrie 1994 a
încheiat căsătoria cu Breahnă Igor.

Din căsătorie s-au născut 3 copii, doi dintrte care la momentul depunerii
cererii de chemare în judecată sunt minori – XXXXX și XXXXX.

Reclamanta a indicat că păstrarea în continuare a familiei este imposibilă.

Breahnă Lucia a solicitat desfacerea căsătoriei cu Breahnă Igor, încheiată la
22 octombrie 1994, determinarea domiciliului copiilor minori, XXXXX și XXXXX
cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 40 000
lei lunar și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 aprilie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Breahnă Lucia.

S-a desfășurat căsătoria încheiată între Breahnă Lucia și Breahnă Igor, înregistrată la 22 octombrie 1994 de Primăria Chircăieștii Noi, r. Căinari, trecută în Registrul de stare civilă nr.9.

Domiciliul copiilor minori XXXXX și XXXXX, a fost determinat cu mama, Breahnă Lucia.

S-a încasat de la Breahnă Igor în beneficiul Luciei Breahnă pensia pentru întreținerea copiilor minori, XXXXX și XXXXX într-o sumă bănească fixă, plătită lunar, în mărime de 3 000 lei pentru fiecare, începând cu data de 05 februarie 2020, până la atingerea vârstei majoratului.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Breahnă Lucia a fost respinsă.

S-a încasat de la Breahnă Igor în beneficiul Luciei Breahnă suma de 100 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 180 de lei cu titlu de cheltuieli pentru prestarea serviciilor și suma de 6 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la Breahnă Igor în beneficiul statului suma de 1 080 de lei cu titlu de taxă de stat.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că pârâțul Breahnă Igor, care a recunoscut acțiunea, este de acord cu desfacerea căsătoriei.

Deci, instanța a ajuns la concluzia, că viața comună de mai departe a soților și menținerea familiei lor este imposibilă, motiv pentru care consideră necesară admiterea cererii depusă de către Breahnă Lucia privind desfacerea căsătoriei.

La fel, instanța a constatat că locul de trai al copiilor minori XXXXX și XXXXX, la moment se află la domiciliul mamei, care de fapt este comun cu al tatălui Breahnă Igor, care a recunoscut cererea, fiind de acord cu stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama.

Totodată, instanța de fond a reținut că potrivit avizului Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru din 14 septembrie 2020 cu privire la situația copiilor minori XXXXX și XXXXX, ultimii locuiesc în sector particular, casă la sol, ce aparține cu drept de proprietate Luciei Breahnă și Breahnă Igor, unde sunt condiții bune pentru creșterea, îngrijirea și asigurarea unui trai decent al copiilor minori.

Astfel, reieșind din interesele primordiale ale minorilor, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copii, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului, instanța nu a constatat anumite impedimente privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama lor și a opinat spre admiterea acestui capăt de cerere, în acest caz obligația de întreținere urmează a fi opozabilă pârâțului Breahnă Igor.

De asemenea, instanța de judecată a stabilit că în ședințele de judecată, pârâțul Breahnă Igor a recunoscut și capătul de cerere privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, cu excepția cuantumului acestuia.

La caz, instanța a reținut că potrivit certificatului salarial, Breahnă Igor activează în funcție de administrator al SRL „MABICOM CONSTRUCT”, salariul în perioada 2019-2020 a constituit 6 000 - 7 000 lei.

Astfel, reieșind din circumstanțele enumerate, instanța a apreciat suma pensiei de întreținere, solicitată de către reclamantă, în mărime a câte 20 000 lei lunar, pentru fiecare copil, ca fiind o sumă exagerată, or, conform art.74-76 din Codul familiei, obligația de întreținere a copiilor minori le revine ambilor părinți, care poartă o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului minor.

În consecință, instanța a considerat necesar de a admite parțial cererea privind încasarea pensiei de întreținere, cu încasarea de la pârît a pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX și XXXXX, într-o sumă bănească fixă în mărime de 3 000 lei pentru fiecare copil, plătită lunar.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2021, s-au respins apelurile declarate de Breahnă Lucia și Breahnă Igor și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 14 aprilie 2021.

La 14 martie 2022, Breahnă Lucia, reprezentată de avocatul Ctitor Natalia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești în partea în care a fost respinsă acțiunea, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, de admitere integrală a pretențiilor.

Recurenta Breahnă Lucia, în motivarea recursului a invocat încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material la examinarea cauzei, precum și aprecierea arbitrară a probelor.

Recurenta a invocat dezacordul cu cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori, dispus spre încasare de către instanțele de judecată în mărime de 3 000 lei pentru fiecare copil, care nu acoperă cheltuielile necesare pentru întreținerea și educarea copiilor.

De asemenea, a reiterat că în lipsa unui cadru legal de plafonare a onorariilor avocatului, intervenirea instanței de judecată prin diminuarea costurilor suportate de justițiabili, constituie o imixtiune nesancționată și neîntemeiată în afacerile private, or, contractul de prestări de servicii juridice încheiat între Avocat și Client este unul de drept privat, încheiat în baza acordului de voință liber exprimat.

Deci, recurenta a specificat că instanța de apel nu a argumentat diminuarea cheltuielilor de asistență juridică solicitate de a fi încasate, prin nerealitatea, nenecesitatea și nerezonabilitatea acestora.

La 29 martie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către Breahnă Igor la data de 11 aprilie 2022, conform avizului de recepție (f.d. 167).

La 18 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Breahnă Igor, reprezentat de avocatul Stănilă Andrei, a depus referință la recursul declarat de Breahnă Lucia, prin care a solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 noiembrie 2021, iar la 10 ianuarie 2022, instanța de apel a expediat prin

intermediul poștei electronice în adresa părților decizia motivată a instanței de apel (f.d. 152).

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Conform art. 2 din Hotărârea respectivă, pe perioada stării de urgență, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova va emite dispoziții în vederea punerii în executare a măsurilor, inclusiv și stabilirea unui regim de lucru pentru toate entitățile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Deci, prin Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în perioada 24 februarie 2022 – 24 aprilie 2022, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate.

În astfel de circumstanțe, recursul declarat la data de 14 martie 2022, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform

secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Breahnă Lucia, reprezentată de avocatul Ctitor Natalia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Breahnă Lucia, reprezentată de avocatul Ctitor Natalia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat